

MAGYAR MUSA.

Költ. Bétsben 6. Jan. 1787.

KÖNYVTÁRA

Mivel a' mi *M. Músánknak* egyedül az a' tzelja, hogy azokat az ujj dolgokat, a' melyek a' *Tudományoknak* és a' *szabad és szép Mesterségeknek* kerületiben befoglaltatnak, született nyelvünken megvigye az ezekután szomjúhozó nemes *Leleknek*; a' mi *Irásunknak* rendjével leg-megegygyezobbnek találtuk lenni; hogy az ujj esztendőnek kezdetével együtt, a' mi *Músánk* leg elsöbenis azt befzéllyemeg az ö *Szeretőinek*, hogy kik légyenek a' mi *bolts Királyunk* és *Fejedelmünk* alatt azok a' drága *Élőfák*, a' melyeknek *árnyékok* és *oltalmok* alatt nyugofsznak és békével mulatoznak az egész *F. Tsászári K. Birodalomban*, az egymást ülelgető és karon fogó *szelid Músák*. Ezek ily renddel következnek.

I. A' F. Ts. és K. Tudományok és könyvek vizsgálásának Fö Tanátsi széke.

Præses: Báro *Gottfried van Svieten* Ur, Sz. István Rendének *Commendatora*, a' *F. Ts. és K. Könyves-palotának Fögondvifelője*.

Baró Störk Antal Ur, *Ts. és K. valóságos Tanátsos*, első *Királyi Udvari Orvos*, az *Orvosi tehettségnek Igazgatója*.

Báro Margelik Ventzel József Ur, Sz. István Rendin lévő *Lovas*, az egyesült *Tseh és Auszriai Kantzellárián*, az *Udvari Kamarán* és a' *Bánkó-hivatalon valóságos Tanátsos*.

Nemes *Hejnye Ferentz* Ur, valóságos Ts. K. Tanácsos az egygyesült Tseh és Auszriai Kantzellárián, az Udvari Kamarán és a' Bankó-hivatalon; a' Torvénybéli tehettfégnék Igazgatója.

Grejner Salesius Ferentz Ur, az egygyesült Tseh és Auszriai Kantzellárián, az udvari Kamarán és Bankó-hivatalon valóságos Tanácsos.

Skultéti Ferdinánd Ur, valóságos Ts. K. Tanácsos és *Referens* a' M. Országí és Erdélyi Kantzellárián.

Sonnenfels József Ur, valóságos Ts. K. Tanácsos az egygyesült Tseh és Auszriai Kantzellárián, az Udvari Kamarán és Bankó-hivatalon.

Nemes *Birkenstocki Melchior János* Ur, Ts. K. Tanácsos, és a' Deák Oskoláknak Igazgatója.

Schmidt Ignátz Mihály Ur, valóságos Ts. K. Tanácsos és titkos házi Levéltartó.

Tzippe Agoston Ur, valóságos Ts. K. Tanácsos az egygyesült Tseh és Auszriai udvari Kantzellárián, udvari Kamarán, és Bankó-hivatalon, és az Istenről való keresztyén Tudománybéli tehettfégnék Igazgatója.

Nagy-Ajtai Dónáth József Ur, valóságos Ts. K. Tanácsos az egygyesült Magyar és Erdély-Országí Udvari Kantzellárián.

Nágel József Ur, Ts. K. Udvari Mathémátikus, és a' világi böltséffég' tehettfégnék Igazgatója.

Páfsztori Sándor Ur, Ts. K. valóságos Udvari Tanácsos a' Magyar és Erdély-országí Udvari Kantzellárián.

Titoknokok: Henriquetz József Ur, valóságos Ts. K. Udvari Titoknok.

Néveri Elek Ur, Ts. K. Tanácsos, és a' Magyar és Erdély Országí Udvari Kantzellárián Udvari Titoknok.

Nemes *Seydel Antal* Ur, Ts. K. udvari Konzisztista az egygyesült Tseh és Auszriai Kantzellárián,

az Udvari Kamarán és a Bánkó-hivatalon, egyszerű-
s mind a' Papi Udvari Commiffion Kontzipista.

Lauser András Ur, s- at.

Három Aktuáriusok, Könyv-visgálok: Báró
Locella Aloysius, Ts. K. Udvari Tanácsos.

Högelin Károly Ferentz Ur, alsó Ausztriai Igaz-
gatásbéli Tanácsos.

Kautz Konstantin Ferentz Ur, Ts. K. Tanácsos,
mind a' két Törvény-széken Doktor, a' Roverodói Ts.
K. Akadémiának Tagja. *Blumauer Aloysius* Ur.

Nemes Nétzer József Ur, Ts. K. Udvari Kon-
tzipista az egygyesült Tseh és Ausztriai Udvari Kantzellá-
rián, Udvari Kamarán és Bánkó-hivatalon.

T. T. Szekeres Athanasius Ur, és *Rósalinó Ferentz* Ur.

Revisor: Hoffinger József Ur, a' Könyv-visgáló
széken Titoknok.

Kontzipista: Eserikh Károly Ur.

II. *A Magyar Országi Tudománybéli állapotnak*
Igazgatói.

A Fő-Igazgató és Kúrdtor: Gróf Nitzky Kristóf
Ur, Sz. István Rendjének Kommandátora, Tomosnek
Grófja N. Tomos-vármegyének Fő-ispánnya, való-
fágos Ts. K. titkos Tanács-Ur, Királyi Tárnokmes-
ter, a' F. K. Magyar H. T. Tanácsnak valófágos Fe-
je, és a' Magyar Tudománybéli Állapotnak Fő-Ofzlo
pa és Igazgatója.

Magyar Országnak kebelében lévő Tudománybéli Szék.

Præses: Klobusitzky József Ur, a' F. K. Magyar
H. T. Tanácson valófágos Ts. K. Tanácsos, és a' Tu-
dományt illető dolgokban *Referens*.

Assessorok: Lakits Sigmund György Ur, mind
a' kétféle Törvényben Doktor, Ts. K. Tanácsos,
és a' Pesti Fooskolában a' Törvénybéli tehetségben
Senior.

Vezza Gábor, az Orvosi és egyéb Tudományokban Ts. K. Tanácsos, és a' Budai Vár-örző-feregnek első Orvosa.

Makó Pál Ur, Ts. K. Tanácsos, és a' Pesti K. Főiskolában a' világi böltsességben való tehetségnek Igazgatója.

Szeredahelyi György Ur, a' szabad Mesterfégnek és Tudományoknak Doktora, a' Budai Fő-Gymnásiumnak Igazgatója.

Pethő Jakab Ur, a' Budai kerületbéli Nemzeti Oskolák' vigyázója.

Aktuarius: *Lányi Sámuel* Ur, a' Ts. K. Magyar Helytartó Tanácsfőnök.

Könyvvisgálok és Revisorok: Gróf Hallerkői *Haller József* Ur, Ts. K. Kamárás Ur, Borsod' Vármegye' Főispánnya, a' H. T. Tanácsfőnök Ts. K. Tanácsos, és a' Könyvek' visgálásában és ujrálításában *Referens*.

Hübner Mátyás: az Esztergomi Érsekségből való világi Pap.

Riethaller Mátyás Ur, az Esztergomi Érsekségből való világi Pap, a' szabad Mesterfégnek és Tudományoknak Doktora.

III. A' Tudományoknak kerületei és azoknak Igazgatói.

Tudva vagyon, hogy 1777-től fogva 9. Tudománybéli Kerületek vóltanak Magyar Országban, u. m. a' Budai, Pofonyi, Zólyyomi, Győri, Pétsi, Kaszlai, Ungvári, Nagy-Váradai és Zágrábiai. Ezek most egy Udvari Rendelés által 1785-ben Oktobernek 4-dik napjától fogva tsak öt kerületekbe rekesztettek, u. mint: a' Pofonyi, Kaszlai, Nagy-váradai, Pétsi és Zágrábiai Kerületekbe.

I) A' Pofonyi, mely Báró *Prónai Gábor* Ur, Igazgatása alatt vagyon, magában foglalja Pofony,

Nyitra, Trentsin, Zólyom, Árva, Thúrótz, Liptó, Nagy és Kis-Hont, Bárs, Pest, Nógrád és Esztergom Vármegyéket.

2) A' Pétsi, melyet R. Sz. B. Gróf Teleki József Ur igazgat, határai között tartya, Székesfejérvár, Komárom, Baranya, Tólna, Somogy, Báts, Győr, Mosony, Soprony, Vas, Szalad, és Veszprim Vármegyéket.

3) A Nagy-Váradhoz tartoznak, Bihar, Arad, Tsanád, Tfongrád, Békés, Szabolts, Nagy-Kunfág, Szathmár, Ugotfa, Máramoros, Tömös, Torontál és Kraffó Vármegyék. Ennek Igazgatója, Mirievoi Jankovits Tódor Ur, a' Muzka Országai Sz. Vladimér Rendén lévő Lovas, kinék jelen nemléteben, hivatalát viseli Gróf Haller József Ur.

4) A' Kassait, melynek Főigazgatója Gróf Szendroi Török Lajos Ur, tézlik Abaujvár, Borsod, Gömör, Torna, Szepes, Sáros, Zemplin, a' Jászág és Kis-Kunfág, Bereg, Ungvár és Heves Vármegyék.

5) A Zágrábiai, melynek Főigazgatója Lomnitzai Skerletz Miklós Ur, magábau foglalja, Zágrábia, Várasd, Körös, Szeverin, Poséga, Verötze és Sylvania Vármegyéket.

A Magyar, Horváth, Tóth és Erdély-Országokban lévő Typográfusoknak Laistroma, az azokat bíró és Igazgató Uraknak neveikkel egyetemben.

Zágrábiában: 1) Pattisch Uré; 2) T. N. N. Trattner Tamás János Uré; ki született Magyar - fi, és most egész Bétsben leg-szebb Háza vagyon.

Budán: 1) Az özvegy Landerernéjé. 2) Az Univerfitásé, Fogler Urnak Igazgatása alatt.

Debreenben: A' Typográfia a' Városé. Német betük nintsenek benne. Margitai Ur a' Gondviselője.

Eperjesen: A' Redlitz Özvegyéjé.

Eger-

Egerben: A' Püspök Úré. Állittatott-fel *Royer Antal* Úr által.

Eszéken: — *Divalds János Márton* Úré, a' ki azt 1785-ben a' Franciskánus Atyáktól megvévén, Német betűkkel felkészítette.

Nagy-Károlyban: Gróf *Károlyi Antal* Úré, melly még az Attyától, Gróf *Károlyi Sándor* Úrtól állittatott vólt fel. Most *Kleemann* Úr' vigyázása és igazgatása alatt vagon.

Nagy-Váradon: A' meghólt Püspök, *Tsáky* Úrtól (a' ki azt egynéhány izben darabokban vittettete vólt *Lötséröl Nagy-Váradra*) az odavaló Seminariumnak ajándékozott. A' Német betűje igen kevés, valamivel több a' Deákja, mely utólsót nagyobb részén ama nagy Tudományú *Ganótzai Kánonok* Úr, némelly Munkáinak kinyomtattatása végett szereztette-meg. A' Typográfiának mostani Árendásza *Ajzenberger Ferentz* Úr.

Kassán: N. N. *Füskúti Landerer Mihály* Úré, Régentén a' Jéfuitáké vólt.

Kalotján: A' Kegyes Szerzetbéli Atyáké, melyet nékiék az akkori Érsek, Gróf *Batthyány József* Úr ajándékozott. Az Érsek vette vólt *Royer* Úrtól, mellyet *Esztergomban* állított vala lábra.

Kolosváratt: 1) Gróf *Batthyány Ignácz* Urhoz tartozik. Ezt is hajdon a' Jéfuiták birták.

2) A *Reformatum Kollegiumé*, mely vagon *Deáki Sámuel* Úr' vigyázása alatt.

Pesten: — *Letener Gottfried József* Úré; az *Ajzenberger* néhai Typográfiája. Állittatott 1755-ben.

Pétsen: — *Engel József János* Úré, a' mellyet 1773-ban állított vala fel.

Posonyban: 1) N. N. *Füskúti Landerer Mihály* Úré, melyet *Royer Antal* Úrtól vett vólt. 2)

Pa-

Patzkó Agoston Ferentz. 3) Löwe Uré. 4) Weber Simon Péter Uré, kinek leg újabb és leg szebb Német, Magyar, Deák, Toth és más betűi vagynak. E'ket utóllé ez előtt három esztendőkkel állítottatott-fel.

Sopronyban: Szűsz József Uré.

Nagy-Szombatban: Az Univerzitas' Typográfiája, mely egy része a' Budainak.

Győrben: A' Streibig József Uré.

Zollyomban: — Tummler Uré. Állítottatott 1784-ben.

Szakóltzán: Skarnitzel Ferentz Uré.

Szebenben: 1) Barth Uré. 2) Hochmeister Marton Uré.

Temesváran: Slovatzek József Antal Kereskedő Uré. Örökfégben maradott reá Heimerl Uré, melly állítottatott 1772-ben.

Váczon: Amró Ferentz Uré.

Bizonyos jutalom alatt való Feltétel.

Mint hogy a' Magyar Deákságban fok idegen és más Nemzeteknél nem ugyanazon értelemben vétett Deák szok uralkodnak; könnyű álltatni, hogy a' Magyaroknak Deákságát, sem más Nemzetek, sem a' mi tulajdon maradékaink nem fogják megérténi, mihellyt a' tudománybeli és törvényes dolgoknak folytatására a' Deák nyelv' helyébe más vétettetik-fel: azért hogy ezen fogyatkozástól a' következő világ megőriztesse, míg ezen beszédnek nemét jól-értő Férjfiak virágoznak, száz körmötzi Arany érdempénz alatt ezen Matéria tétettetettfel a' Pesti Tudományok' Baráttyaitól; „*Glossarium medicæ & infimæ Latinitatis Hungaricæ Ecclesiastico - Historico - Diplomatico - Juridico - Æconomico - Dicasterialis, Philologico - Reale.*

Ha ugyan valakinek helyesebbnek láttzik, ezen Titulust megis változtathattya. A' munkát Deákul kell készíteni, az a-b-c rendi szerént; a' szóknak valóságos értelmeket kell adni; Németül, Magyarul és Tótul ki- kell tenni; mindenik szóra fel kell hordani annak fő és allnemeit, mint erre a' szóra; *mandatum, Lex* s. a. t. szoktak tselkedni; az Ország Tiszttyeinek neveit, mint *Palatinus* s. a. t. meg kell magyarázni; úgy az Ország' Törvényeiben és a' Kantzelláriai beszédben előforduló szokatis, minéműek: *Auszugales, Patvaria, Robata, Máslás.* s. a. t. Az egészsz munkához némely Régulákat kell ragasztani, a' melyek szerént formáltatnak a' Magyar Deákságnak ábrázattyaiba öltöztetett idegen és Deákos szók; és a' külső Országiaknak kedvéért, egy töldaléket kell utóljára hozzá ragasztani, a' kettős magyar betűknek kimondásáról, minéműek, a' ch, cs, ts, th, s. a. t. Egy szóval, semmit elnem kell hagyni, valami csak ezen munkának tökéletes-ségét neveiheti, mivel annak, a' ki ezen Feltételnek eleget tészon, nem tsak az feltett jutalom oda ítöltetik és adattatik, hanem neveis örökké való léfzen.

E' szerént elkészítvén Munkáikat az Irók, 1788-ban Januárinsnak Holnapjára, a' *Pesti Tudományos Ujságitró Társaságnak*, neveknek, hivataloknak, és lakásoknak különös tzedulátskára lejendő feljegyzésével egyetemben, bépetsételve, ugyan azon fellyülrás alatt, a' melyet tésznek a' Munkára, szabad Postán békuladjék; a' holott két *Dicafterialis*, két Torvénytűdő, két Philologus, és két Gazdasági Tudományhoz értőnek ítélete szerént megváláztatik, hogy melyik érdemli-meg a' jutalmot. Azomban ha tökéletes munka egy sem találtatik különösen, kinek kinek munkája az érdem szerént, bizonyos részt véfzen a' famrásból.